

АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В АКАДЕМІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИЙНЯТТЯМ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

Дорофєєв В.С., Ковров А.В. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)*

У вищій освіті України на протязі останніх років відбулися значні зміни, що пов'язані як з входженням у Болонський процес, так із модернізацією освіти, що покликані сучасними тенденціями у суспільстві.

Актуальним є прийняття нової редакції Закону України «Про вищу освіту», який має зафіксувати сьогоденні реалії та стати підґрунтям подальшого розвитку освіти.

На даний час МОН України у Верховній Раді підтримується нова редакція, що розроблена під керівництвом М.З.Згуровського.

Насамперед, нова редакція, що розглядається, передбачає автономію вищого навчального закладу, яка «обумовлює необхідність самоорганізації та саморегуляції» та передбачає значне підвищення відповідальності.

В Одеській державній академії будівництва та архітектури створена науково обґрунтована система планування та організації навчального процесу, яка базується на сучасних стандартах вищої освіти та відповідає вимогам будівельної галузі. Створене науково-методичне забезпечення начального процесу. Все це дає можливість гнучко реагувати як на зміни у народному господарстві, так і у законодавстві.

Згідно з п.2 Ст.5 проекту Закону передбачено, що «перший рівень вищої освіти ... передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю». Згідно з п.5 Ст.5 «Бакалавр – академічний ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти...». Таким чином, бакалаври повинні готуватись за професійними спеціальностями та бути готові до виконання первинних професійних обов'язків. Це цілком відповідає прийнятій в академії стратегії та створеним стандартам, але потребує подальшого розвитку з урахуванням вимог нового покоління галузевих стандартів.

Згідно з п.3 Ст.5 «другий рівень вищої освіти ... передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності»

Одночасно, згідно з п.6 Ст.5 «Магістр – академічний ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується в результаті успішного засвоєння відповідної освітньої програми. Академічний ступінь магістра може здобуватися за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, а обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків її загального обсягу».

Останні статті потребують роз'яснень у підзаконних актах та галузевих стандартах вищої освіти, організаційних перетворень, змін у наявних ліцензіях.

Одночасно стають актуальними завдання термінового перетворення стандартів вищої освіти: ОКХ, ОПП, навчальних планів, програм навчальних дисциплін підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою обсягами 90–120 кредитів ЄКТС (1,5 – 2 календарних років) та за освітньо-науковою програмою 120 кредитів ЄКТС (2 календарних роки).

Останні положення, у разі їх введення у дію, потребують переробки концепції підготовки фахівців другого рівня вищої освіти. Це торкається як фундаменталізації їх підготовки, та і професійної, перш за все практичної підготовки, стажування тощо.

Згідно з п.4 Ст.5 «третій рівень вищої освіти ... передбачає здобуття особою практичних навичок продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають суттєву наукову новизну, теоретичне та практичне значення».

Згідно з п.7 Ст.5 «Доктор філософії – академічний і одночасно перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра, здобутого за освітньо-науковою програмою у відповідній галузі знань. Ступінь доктора філософії присуджується в результаті успішного засвоєння особою відповідної освітньо-наукової програми та підготовки і публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. ... Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30–60 кредитів ЄКТС».

Таким чином вперше необхідно розробити як концепцію, та і стандарти – ОКХ, ОПП, навчальні плани підготовки докторів філософії.